

یک حرف و دو معنا

ساسان ضحاک

عرصهٔ بین‌الملل و تلاش برای حذف آن زبانی بزرگ برای بشریت است.

وی طرح «گفتگوی تمدنها» را مناسبترین شیوهٔ تحصیل و دستیابی به تفاهم نام برد. خرازی اضافه‌کرد: از این طریق است که می‌توانیم با پذیرش تکثیر و تنوع فرهنگی و بر پایهٔ حق فرهنگی ملت‌های جهان به حل مشکلات و رفع نگرانی‌های موجود در جامعهٔ بین‌الملل بپردازیم. وبه تدریج برای تحقق آرمان‌هایی چون صلح جهانی، رعایت حقوق بشر و توسعهٔ همه‌جانبه و پایدار گام برداریم.»^(۱)

حال توجهتان را به یک مقاله!!! که با دخل و تصرف منطقی و جزئی در متن بالا تهیه شده است، جلب می‌کنم...

«با مرور تحولات عمیق و سریع معاصر کشور، می‌توان به تشریح پیامدهای مثبت و منفی «تک‌ملتی» شدن، چالش‌ها و فرصتهای متأثر از آن‌ها پرداخت. «تک‌ملتی» شدن که برخی آنرا فرآیند و برخی دیگر از آن بعنوان طرح یاد می‌کنند، پیامدهای مثبت و منفی زیادی برای مردم کشور داشته و دارد و فرصتها و چالشهایی را فرا روی مردم قرار داده است. از

جمله پیامدهای منفی طرح «تک‌ملتی» شدن، ایجاد نظام نامتوازن اقتصادی، افزایش شکاف میان فقیر و غنی، زیانهای زیست محیطی، به حاشیه راندن برخی قومیتها و نادیده گرفتن حق فرهنگی اقوام و تلاش برای یکسان‌سازی فرهنگی است. و افزایش ناشکیبایی، برخوردهای فرقه‌ای، مذهبی و قومی و افزایش مهاجرت از مناطق محروم و در حال توسعه به مناطق و استانهای در حال پیشرفته، از موارد چالشهای متأثر از این پیامد است. تلاش برای یکسان‌سازی فرهنگی در فرآیند «تک‌ملتی» شدن ناقض کثرت‌گرایی فرهنگی و قومی است و می‌تواند واکنش شدید نیروهای مخالف این روند را به دنبال داشته باشد و این چیزی نیست که به سود جامعه باشد.

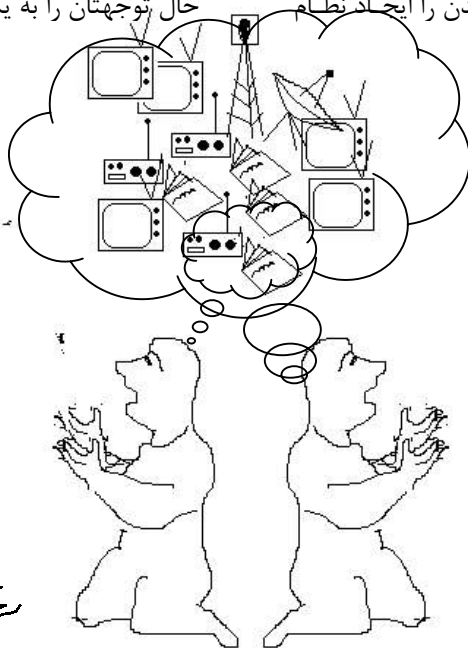
«رم - ایرنا: دکتر کمال خرازی، وزیر امور خارجه، در همایش "جهانی شدن و کثرت‌گرایی برای پیشرفت همگانی" که در شهر "رم" برپا شده بود، سخنرانی بسیار جالبی تحت عنوان "جهانی شدن و گفتگوی تمدنها" ایراد کرد. وی با مرور بر تحولات عمیق و سریع جهان معاصر به تشریح پیامدهای مثبت و منفی جهانی شدن، چالشها و فرصتهای متأثر از آنها پرداخت و گفت: «جهانی شدن که برخی آن را فرآیند و برخی دیگر از آن به عنوان طرح یاد می‌کنند، پیامدهای مثبت و منفی زیادی برای بشریت داشته و دارد و فرصتها و چالشهایی را فراروی بشر قرار داده است. وزیر

امور خارجه از جمله پیامدهای منفی جهانی شدن را ایجاد نظام بین‌المللی نامتوازن اقتصادی، افزایش شکاف میان فقیر و غنی، زیانهای زیست محیطی، به حاشیه راندن برخی از کشورها و نادیده گرفتن حق فرهنگی ملت‌ها و تلاش برای یکسان‌سازی فرهنگی برشمرد و افزایش ناشکیبایی، برخوردهای فرقه‌ای، مذهبی و قومی و افزایش مهاجرت از کشورهای در حال توسعه به کشورهای پیشرفته را از موارد چالشهای متأثر از این پیامد ذکر کرد.

وی یادآور شد، تلاش برای یکسان‌سازی فرهنگی در فرآیند جهانی شدن، ناقض کثرت‌گرایی فرهنگی است و می‌تواند واکنش شدید نیروهای مخالف این روند را به دنبال داشته باشد و این چیزی نیست که به سود جامعهٔ بین‌الملل باشد.

ایشان در مورد طرح گفتگوی تمدنهای آقای «خاتمی» - رئیس جمهور - گفت: طرح «گفتگوی تمدنها» تنها براساس پذیرش کثرت‌گرایی فرهنگی و ضرورت مشارکت برابر همهٔ ملل در عرصه‌های مختلف بین‌المللی استوار است.

وزیر امور خارجه افزود: حفظ و تکثیر فرهنگی می‌تواند به غنی‌تر شدن فرهنگ جهانی کمک کند و نادیده انگاشتن هر فرهنگی در

۲- این دو متن از لحاظ اصول بنیادی و مفاهیم دارای یک مضمون بوده و فقط در مقام شمولیت با یکدیگر اختلاف جزئی دارند و از یک منطقی پیروی می‌کنند.

حال، جای سؤال اینجاست که چرا متن اولی مورد تایید و تشویق همهٔ مسؤولین و صاحب‌نظران بوده ولی دومی همواره یا نفی گشته است و یا در صورت پذیرش لفظی، مورد توجه قرار نگرفته است؟ آیا با نگرش عمیق به این دو نوشته باز هم می‌توان گفت که «گفتمان قومی ظرفیت گفتمان مدنی است»؟ (۳) ولی با مقایسه این دو نوشته باید گفت که به لحاظ منطقی و مفهوم یا هر دوی آنها را باید قبول نموده و یا هیچ یک را. البته برای اثبات این استدلال دلایل زیاد دیگری نیز وجود دارد که بعلاوهٔ «وضوح تصویر» بالای پیام دو مقالهٔ فوق، از مقولهٔ آنها می‌گذریم.

پاورقی‌ها:

- ۱- دوران امروز، پنج‌شنبه ۲۹ دی ۱۳۷۹
- ۲- متن دستکاری شدهٔ سخنرانی آقای دکتر خرازی
- ۳- حمیدرضا جلابی‌پور، دوران امروز، سه‌شنبه ۲۷ دی ۱۳۷۹

طرح «گفتگوی اقوام» که از سوی افراد دارای مطالبات قومی مطرح شده است براساس پذیرش کثرت‌گرایی فرهنگی و قومی و ضرورت مشارکت برابر همهٔ اقوام در عرصه‌های مختلف کشور، استوار می‌باشد.

حفظ و تکثیر فرهنگی می‌تواند به غنی‌تر شدن فرهنگ کل کشور کمک کند و نادیده انگاشتن هر فرهنگ و قومی در عرصهٔ جامعه و تلاش برای حذف آن زبانی بزرگ برای کشور می‌باشد.

طرح «گفتگوی اقوام» مناسبترین شیوهٔ تحویل شناخت و دستیابی به تفاهم بوده و از این طریق است که می‌توانیم با پذیرش تکثیر و تنوع فرهنگی و قومی و بر پایهٔ حق فرهنگی اقوام کشور به حل مشکلات و رفع نگرانی‌های موجود در کشور بپردازیم و بتدریج برای تحقق آرمانهایی چون وحدت و امنیت‌ملی، رعایت حقوق شهروندی و توسعهٔ همه‌جانبه و پایدار گام برداریم» (۲)

پس از مطالعه دو متن فوق به روشنی می‌توان دریافت که:

- ۱- مضمون و مفاهیم متن دوم، همان عقاید و خواسته‌های روشنفکران اقوام مختلف که خواهان «گفتمان قومی» هستند، می‌باشد که بصورت کاملاً شفاف بیان گردیده است.